

## LAKIALOITE 106/1999 vp

### Laki rikoslain 21 luvun muuttamisesta

#### *Eduskunnalle*

Väkivaltarikokset ovat yhteiskunnassa merkittävästi lisääntymässä ja raaistumassa. Erityisesti sen tyyppiset pahoinpitelyt, jotka sisältyvät rikoslain 21 luvun 5 §:n kriminalisointiin (ns. perustyyppinen pahoinpitely) alkavat olla jokapäiväistä arkea erityisesti eräiden kaupunkien katukuvassa. Merkittävää tämän rikoksen kohdalla on, että tämän pykälän mukaan tuomioistuimet usein rankaisevat sellaisistakin teoista, joiden pitäisi ehdottomasti kuulua törkeiden pahoinpitelyiden kastiin ja joista rangaistus näin ollen pitäisi mitata rikoslain 21 luvun 6 §:n mukaan törkeänä pahoinpitelynä. Toisaalta yllättävän usein tuomioistuimet tuomitsevat perusasteisesta pahoinpitelystä sakkoon, mikä on mahdollista, vaikka teon laatu yleisen näkemyksen mukaan vaatisi vankeusrangaistusta.

Peruspahoinpitelyn rangaistusminimiä tulisi nostaa niin, että sakkorangaistuksen mahdollisuus poistuisi, sekä nostaa rangaistusmaksimi kolmeen vuoteen vankeutta, vaikkakin asteikko olisi poikkeuksellinen. Samalla se merkitsisi sitä, että törkeän pahoinpitelyn rangaistusminimi tulisi nostaa kuudesta kuukaudesta yhteen vuoteen ja ottaa myös lievään pahoinpitelyyn mahdollisuus enintään 3 kuukauden vankeusrangaistukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### rikoslain 21 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 21 luvun 5—7 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 578/1995, seuraavasti:

#### 21 luku

##### Henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista

###### 5 §

###### *Pahoinpitely*

Joka tekee toiselle ruumiillista väkivaltaa taikka tällaista väkivaltaa tekemättä vahingoittaa toisen terveyttä, aiheuttaa toiselle kipua tai saat-  
taa toisen tiedottomaan tai muuhun vastaavaan tilaan, on tuomittava *pahoinpitelystä* vankeuteen vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja enintään kolmeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

###### 6 §

###### *Törkeä pahoinpitely*

Jos pahoinpitelyssä

1) aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,

2) rikos tehdään erityisen raa'alla tai julmalla tavalla tai

3) käytetään ampuma- tai teräasetta taikka muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä

ja jos rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä pahoinpitelystä* vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

###### 7 §

###### *Lievä pahoinpitely*

Jos pahoinpitely, huomioon ottaen väkival-  
lan, ruumiillisen koskemattomuuden loukkauksen tai terveyden vahingoittamisen vähäisyys taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava *lievästä pahoinpitelystä sakkoon* tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Tämä laki tulee voimaan      päivänä  
kuuta 200 .

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1999

Sulo Aittoniemi /alk